

ORDIN
mun. Chișinău

"01" noiembrie 2022

Nr. 187

*Cu privire la instituirea
unui grup de lucru*

Întru asigurarea realizării pct. 181 din Planul Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472/2016, privind armonizarea cadrului normativ național în domeniul protecției plantelor și evaluarea conformității acestuia cu Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului,

ORDON:

1. Se instituie Grupul de lucru în scopul asigurării cu informații a experților Kristina Valioniene și Armina Morkeliune, implicați în Misiunea pe termen scurt pentru legislația fitosanitară din partea Delegației Uniunii Europene – Plant protection assignments under the project Support to the Implementation of the European Union High Level Advisers Mission 2019-2021 și pentru expunerea asupra proiectului de lege promovat conform recomandărilor, în următoarea componență:

1) Vasile Șarban – Secretar de Stat, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, președinte al grupului de lucru (tel. (022) 204-503, e-mail: vasile.sarban@maia.gov.md);

2) Ghenadie Rusu - șef Direcție protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (tel. (022) 204-523, e-mail: ghenadie.rusu@maia.gov.md);

3) Mihai Țurcanu – consultant principal, Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (tel. (022) 204-528, e-mail: mihai.țurcanu@maia.gov.md);

4) Liliana Zaluțnii – consultant principal, Direcția politici de management a deșeurilor și substanțelor chimice, Ministerul Mediului (tel. 069085512, e-mail: liliana.zalutnii@mediu.gov.md);

5) Diana Gherman – șef Direcție relații internaționale, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (tel. (022) 294-709; e-mail: diana.gherman@ansa.gov.md);

6) Valeriu Bodaci – inspector principal, Direcția Controlul Produselor de uz Fitosanitar și Fertilizanți, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (tel. (022) 264-683, e-mail: valeriu.bodaci@ansa.gov.md);

7) Maria Stoiu - șef Direcție produse de uz fitosanitar și fertilizanți, Serviciul de Stat „Centrul de Stat pentru atestarea și omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților”;

8) Ilie Codrean - șef Secție expertiză, evaluare, recunoaștere, Direcția produse de uz fitosanitar și fertilizanți, Serviciul de Stat „Centrul de Stat pentru atestarea și omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților”;

9) Veronica Terteza - specialist principal al Secției cercetare, testare și experimentare din cadrul Direcției produse de uz fitosanitar și fertilizanți, Serviciul de Stat „Centrul de Stat pentru atestarea și omologarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților”;

10) Iurie Pinzaru, Șef secție Sănătatea ocupațională, siguranță chimică și toxicologie, Direcția Protecția Sănătății Publice, Agenția Națională pentru Sănătate Publică (tel. (022) 574-502, e-mail: iurie.pinzaru@ansp.gov.md);

11) Eugeniu Arama, medic specialist, secția Sănătatea ocupațională, siguranță chimică și toxicologie, Direcția Protecția Sănătății Publice Agenția Națională pentru Sănătate Publică (tel. (022) 574-584, e-mail: eugeniu.arama@ansp.gov.md);

12) Kristina Stîncă, medic specialist, secția Sănătatea ocupațională, siguranță chimică și toxicologie, Direcția Protecția Sănătății Publice Agenția Națională pentru Sănătate Publică (tel. (022) 574-634, e-mail: kristina.stinca@ansp.gov.md);

13) Roman Corețchi, medic specialist, secția Sănătatea ocupațională, siguranță chimică și toxicologie, Direcția Protecția Sănătății Publice Agenția Națională pentru Sănătate Publică (tel. (022) 574-584, e-mail: roman.coretchi@ansp.gov.md);

14) Dumitru Aparătu, Inspectoratul pentru Protecția Mediului (tel. (022) 242-346);

15) Veronica Focșa, Inspectoratul pentru Protecția Mediului (tel. (022) 242-346).

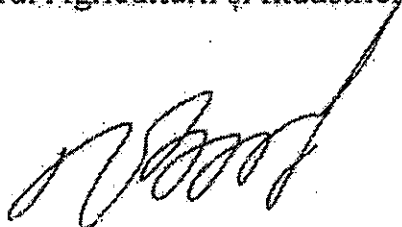
2. Grupul de lucru:

1) va oferi date și informații necesare, la cerere, conform competențelor;

2) va participa la elaborarea și definitivarea proiectului de Lege privind introducerea pe piață a produselor de uz fitosanitar.

3. Controlul executării asupra prezentului ordin, se pune în sarcina dlui Vasile Șarban – Secretar de Stat, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Ministru

Vladimir BOLEA

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

PROCES VERBAL

Nr. 09-05/2/2023

al ședinței de lucru privind dezbaterile conceptuale a avizelor Ministerului Mediului la Proiectul de Lege cu privire la introducerea pe piață a produselor fitosanitare (număr unic 259/MAIA/2023), cu reprezentanții Ministerului Mediului 27.06.2023,
Ora 15⁰⁰, et. 11, biroul 1106,
Sediul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare

Ordinea de zi:

1. Cuvânt de salut. Argumentarea necesității organizării ședinței;
2. Identificarea soluțiilor în vederea remedierii neclarităților și selectarea unor propuneri constructive, necesare promovării Proiectului de Lege cu privire la introducerea pe piață a produselor fitosanitare (număr unic 259/MAIA/2023).

Participanți:

1. Iurie SCRIPNIC, Secretar de Stat, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
2. Vasili DOGOTARI, șef interimar Direcția juridică, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
3. Ghenadie RUSU, șef Direcție protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
4. Dionisie CEBOTĂREAN, consultant principal, Direcție juridică, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
5. Nadejda NANI, consultant principal, Direcția protecția plantelor și Siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
6. Grigore STRATULAT, Secretar de Stat, Ministerul Mediului;
7. Alexandrina BULAT-ROTARU, șef Direcția expertiză de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, șef adjunct al Centrului de armonizare a legislației;
8. Igor IGNAT, Consultant principal în cadrul Direcției expertiză de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, Centrul de armonizare a legislației.

Realizarea ordinii de zi:

DI Iurie SCRIPNIC a deschis ședința cu un cuvânt de salut și a comunicat că scopul întrunirii a fost de a discuta și clarifica obiecțiile înaintate prin avizele parvenite asupra Proiectului de Lege cu privire la introducerea pe piață a produselor fitosanitare (număr unic 259/MAIA/2023) și în vederea identificării soluțiilor necesare remedierii neclarităților și selectarea unor propuneri constructive, necesare elaborării cadrului normativ ce reglementează domeniul specificat.

DI Ghenadie Rusu a descris cadrul național existent și a făcut referință la actele europene ce țin de reglementarea produselor fitosanitare, înregistrarea substanțelor chimice și a menționat că elaborarea proiectului în cauză se efectuează Conform Acordului de Asociere și PAG2023 astfel fiind necesară elaborarea cadrului normativ pentru reglementarea activității privind produselor fitosanitare (art. 31 alin. (1) al Legii nr. 100/2017).

Pe marginea avizului, conform art. 29 alin. (2) al Legii 100/2017 și scrisorii de răspuns al Ministerul Mediului (MM), versiunea inițială a proiectului a fost consultată cu MM și s-a recepționat răspuns în adresa MAIA (nr. 07-07/406 din 23.02.2023) cu susținerea acestui proiect.

Totodată, în avizul MM din 19.06.23 este specificat referința la art. 3 alin (4) Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care: proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune , dar nu se invocă alin 3 al aceluiași articol, care stipulează că *Actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, precum și legislației Uniunii Europene*, ori transpunerea fragmentată și segmentată contravine principiilor de aliniere la *acquisul* UE.

În calitate de argumente de fond, care vin să consolideze poziția de transpunere în un proiect de act normativ unificat ar fi .

1. Legea nr. 277/2018 are la baza sa Regulamentul 1907/2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH)

Astfel, conform art. 55 titlul VII, *Scopul prezentului titlu este de a asigura buna funcționare a pieței interne, precum și de a garanta totodată că riscurile care decurg din utilizarea substanțelor care prezintă o îngrijorare deosebită sunt controlate corespunzător și că aceste substanțe sunt substituite progresiv cu substanțe sau tehnologii alternative adecvate, în cazul în care acestea sunt fezabile din punct de vedere economic și tehnic. În acest scop, toți producătorii, importatorii și utilizatorii din aval analizează disponibilitatea alternativelor și examinează riscurile acestora și fezabilitatea tehnică și economică a substituirii.*

Totodată, Articolul 56 Dispoziții generale, stipulează că:

(1) *Un producător, importator sau utilizator din aval nu poate să introducă pe piață o substanță în vederea utilizării sau să o utilizeze el însuși, în cazul în care substanța respectivă este inclusă în anexa XIV, cu excepția următoarelor situații:*

(a) *utilizarea (utilizările) substanței respective ca atare sau în amestec sau în articol pentru care este introdusă pe piață substanța sau pentru care utilizează el însuși substanța a fost autorizată în conformitate cu articolele 60-64 sau*

(b) *utilizarea (utilizările) substanței respective ca atare sau în amestec sau în articol pentru care este introdusă pe piață substanța sau pentru care utilizează el însuși substanța a fost exceptată de la obligația autorizării prevăzută chiar de anexa XIV, în conformitate cu articolul 58 alineatul (2) sau*

(c) *nu s-a ajuns la data menționată la articolul 58 alineatul (1) litera (c) punctul (i) sau*

(d) *s-a ajuns la data menționată la articolul 58 alineatul (1) litera (c) punctul (i) și acesta a depus o cerere cu 18 luni înainte de data respectivă, dar nu s-a luat încă o decizie cu privire la cererea de autorizare sau*

(e) *în cazul în care substanța a fost introdusă pe piață, autorizația pentru utilizarea respectivă a fost emisă utilizatorului din aval imediat următor.*

(2) *Un utilizator din aval poate să utilizeze o substanță care îndeplinește criteriile formulate în alineatul (1), cu condiția ca utilizarea să fie în conformitate cu condițiile unei autorizații emise pentru utilizarea respectivă unui operator situat în amonte lanțului de aprovizionare aferent.*

(4) Alineatele (1) și (2) nu se aplică următoarelor utilizări ale substanțelor:

(a) utilizări în produse fitosanitare circumscrise domeniului de aplicare al Directivei 91/414/CEE,

Iar Directiva 91/414/CEE a fost abrogată prin Regulamentul UE nr. 1107/2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului

De menționat că, conform prevederilor (titlul VII) Reg. UE 1907/2006, autorizarea subst. Chimice are loc de Agenția Europeană pentru Produse Chimice la nivel de UE, pe când prevederile Reg. 1107/2009 are la bază autorizarea de către fiecare stat membru a produselor fitosanitare și doar subs. active se autorizează la nivel de Comisie Europeană.

Complementar, la analiza Reg. 1272/2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor Anexa nr. 2 REGULI SPECIALE PRIVIND ETICHETAREA ȘI AMBALAREA ANUMITOR SUBSTANȚE ȘI AMESTECURI, PARTEA 4: REGULĂ SPECIALĂ PRIVIND ETICHETAREA PRODUSELOR DE PROTECȚIE A PLANTELOR

Stipulează expres: *Fără a aduce atingere informațiilor necesare în conformitate cu articolul 16 din Directiva 91/414/CEE și anexa V la această directivă, etichetarea produselor de protecție a plantelor vizate de Directiva 91/414/CEE trebuie să conțină și următoarea formulare:*

EUH401 – „Pentru a evita riscurile pentru sănătatea umană și mediu, a se respecta instrucțiunile de utilizare”.

Un alt argument pentru realizarea transpunerii integrale a prevederilor Regulamentelor menționate este că conform art. 18 alin (2) Reg. 1272/2008, în calitate de identificator de produs pentru o substanță sunt inclusiv elemente:

(c) în cazul în care substanța nu este inclusă nici în partea 3 din anexa VI, nici în inventarul de clasificare și etichetare, numărul prevăzut de Chemical Abstracts Service (denumit în continuare „numărul CAS”), împreună cu denumirea stabilită în nomenclatura prevăzută de IUPAC (denumită în continuare „nomenclatura IUPAC”), sau numărul CAS împreună cu altă denumire chimică internațională; sau

(d) în cazul în care numărul CAS nu este disponibil, denumirea stabilită în nomenclatorul IUPAC sau o altă denumire chimică internațională.

Totodată, Anexa VI al Reg. 1272/2008 prevede că pentru identificarea chimică internațională, acolo unde este posibil, produsele de protecție a plantelor și biocidelor sunt desemnate utilizându-se denumirile ISO.

Astea fiind menționate, este evident că conform Anexelor Reg. UE nr. 1107/2009 și a Reg. UE 540/2011 de punere în aplicare a Regulamentului nr. 1107/2009, o serie de substanțe active nu au număr de identificare CAS, acestea nefiind catalogate substanțe chimice.

La fel, în preambulul Reg. 1272/2008 pct. 47 prevede că Directiva 91/414/CEE a Consiliului din 15 iulie 1991 privind introducerea pe piață a produselor de uz fitosanitar (21) și Directiva 98/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 privind comercializarea produselor biodestructive ar trebui să se aplice în continuare oricărui produs circumscris domeniilor de aplicare ale acestora, iar în pct. 52 se menționează că, *resursele autorităților ar trebui să se concentreze asupra substanțelor de cea mai mare îngrijorare în ceea ce privește sănătatea și mediul. Prin urmare, ar trebui să se prevadă dispoziții care să permită autorităților competente, precum și producătorilor, importatorilor și utilizatorilor din aval, să trimită agenției propuneri pentru o clasificare și etichetare armonizate a substanțelor clasificate în funcție de cancerigenitate, mutagenicitatea celulelor embrionare sau toxicitatea pentru reproducere din categoriile 1A, 1B sau 2, de sensibilizare a căilor respiratorii sau de alte efecte, de la caz la caz. De asemenea, autoritățile competente din statele membre ar trebui să poată propune o clasificare și etichetare armonizate pentru substanțele active folosite în produsele de uz fitosanitar și în produsele biocide. Agenția Europeană pentru Produse Chimice ar trebui să își dea avizul privind propunerea, în timp ce părțile interesate ar trebui să aibă posibilitatea de a-și face cunoscute comentariile. Comisia ar trebui să prezinte un proiect de decizie cu privire la elementele finale de clasificare și etichetare.*

Complementar, art. 1 alin. (2) al Legii nr. 277/2018, obiectul este că prevederile se aplică și microorganismelor inclusiv virusurilor, ca substanțe active din componența produselor de protecție a plantelor (preluat din prevederile Reg. 1107/2009), ceea ce contravine prevederile de identificare ori virusurile, microorganisme nu le pot fi atribuite număr CAS.

Totodată, obiectivele stabilite în art. 1 al REGULAMENTUL (UE) NR. 649/2012 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind exportul și importul de produse chimice care prezintă risc sunt următoarele (prevăzut ca transpus în Legea nr .277/2018):

(a) să aplice Convenția de la Rotterdam privind procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză, aplicabilă anumitor produse chimice și pesticide ce prezintă risc care fac obiectul comerțului internațional, (denumită în continuare „convenția”);

La fel, în regulament dat sunt stipulate noțiunile:

„*produs chimic*” înseamnă o substanță, prezentă fie ca atare, fie într-un amestec, sau un amestec, fabricate sau naturale, dar care nu include niciun organism viu, și care aparține uneia dintre următoarele categorii:

(a) *pesticide, inclusiv formulările de pesticide care prezintă un risc sever;*

(b) *produse chimice industriale;*

„*pesticide*” înseamnă produse chimice care fac parte dintr-una dintre următoarele subcategorii:

(a) *pesticidele utilizate ca produse de uz fitosanitar în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare (10);*

(b) *alte pesticide, cum ar fi:*

(i) *produsele biocide în sensul Directivei 98/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 privind comercializarea produselor biodestructive (11); și*

(ii) *dezinfecțanți, insecticide și paraziticide în conformitate cu Directivele 2001/82/CE și 2001/83/CE;*

Astfel, conform definițiilor și logicii urmate în Reg. 649/2012, nr. de identificare, conform Reg. 1272/2008, produsele chimice nu pot include microorganismele (organisme vii) astfel cum se prevede în obiectul Legii nr. 277/2018, ori transpunerea a omis prevederile Regulamentelor UE, mai mult ca atât noțiunea de produs chimic a fost transpusă, intrând în contradicție cu art. 1 alin 2 al Legii nr. 277/2018 . Deci, utilizarea definițiilor din diferite regulamente și necoordonarea dintre aceasta duce că, Legea se aplică substanțelor chimice, care este element chimic și compușilor săi, prin definiție, dar nu și prin obiectul Legii, iar autorizarea este a produselor chimice (care este o substanță, dar cu excepția organismelor vii).

DI Secretar de Stat, STRATULAT Grigore a menționat despre logica expunerii, dar a menționat că ar fi cazul să fie implementate și obiecțiile din Avizul MM. În calitate de argument, reprezentanții MAIA au stipulat că acestea nu pot fi implementate, întrucât avizul repetat reiterează obiecțiile invocate la prima etapă de avizare, unde este specificat nesusținerea acestuia.

O altă propunere din partea dlui Secretar de Stat, STRATULAT Grigore, a fost indicarea în textul legii, abrogarea articolelor care fac referință la Reg. UE 1107/2009. Această propunere nu a fost acceptată întrucât, abrogarea prevederilor transpuse pune în pericol mecanismele de înregistrare și a substanțelor chimice.

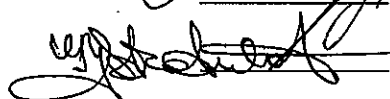
DI Vasile DOGOTARI a specificat faptul că nu pot exista două acte normative cu același cadru de reglementare, iar în calitate de soluție poate fi propusă excluderea din Legea nr. 277/2018 cu privire la substanțele chimice referințele la produsele de uz

fitosanitar, deoarece nu pot fi combinate. Mai mult ca atât, chiar și la nivelul Uniunii Europene sunt domenii de reglementare diferite.

Dna Alexandrina BULAT-ROTARU a explicat și argumentat din prisma competențelor funcționale ale Centrului de Armonizare a Legislația din cadrul CS, Legea nr. 277/2018 cu privire la substanțele chimice, transpune selectiv și fragmentar prevederile UE privind produsele fitosanitare. Ținând cont de faptul că actul supus transpunerii prin proiectul de lege este un Regulament UE, care este direct aplicabil pentru statele membre UE, în cazul RM, ca stat candidat la aderarea la UE, va face posibilă abrogarea actelor naționale ce transpun Regulamente UE. Astfel soluția optimă este excluderea din prevederile Legii nr. 277/2018 a prevederilor aferente produselor fitosanitare și promovarea proiectului de Lege special privind acestea, care transpune Regulamentul UE de către MAIA.

Urmare a discuțiilor pe marginea subiectelor specificate în ordinea de zi și a argumentărilor aduse asupra obiecțiilor înaintate, a fost luată decizia comună de compromis, ca Ministerul Agriculturii și Industrie Alimentare să promoveze în continuare proiectul de Lege privind plasarea pe piață a produselor fitosanitare cu ajustarea termenului de intrare în vigoare de 12 luni de la data aprobării, permițând astfel Ministerului Mediului să ajusteze cadrul de reglementare național conform competențelor.

Semnează: Iurie SCRIPNIC, Secretar de Stat

 Grigore STRATULAT, Secretar de Stat

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

PROCES VERBAL

Nr. 09-05/5/2023

al ședinței de lucru privind rectificarea instituției responsabile de aprobarea ordinului privind limitele maxime de reziduuri în cadrul Proiectului de Lege cu privire la introducerea pe piață a produselor fitosanitare (număr unic 259/MAIA/2023), cu reprezentanții Ministerului Sănătății:

21.08.2023,

Ora 15⁰⁰, et. 11, biroul 1116,

Sediul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare

Ordinea de zi:

1. Cuvânt de salut. Argumentarea necesității organizării ședinței;
2. Dezbaterea subiectului privind rectificarea instituției responsabile de aprobarea ordinului privind limitele maxime de reziduuri în cadrul Proiectului de Lege cu privire la introducerea pe piață a produselor fitosanitare (număr unic 259/MAIA/2023).

Participanți:

1. Vasile ȘARBAN, Secretar de Stat, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
2. Ghenadie RUSU, șef Direcție protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
3. Nadejda NANI, consultant principal, Direcția protecția plantelor și Siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
4. Vera BÎRLIBA, consultant principal, Direcția juridică, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
5. Svetlana NICOLAESCU, Secretar general adjunct al Ministerului, Ministerul Sănătății;
6. Vasile GUȘTIUC, director adjunct, Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

Realizarea ordinii de zi:

Dl Vasile ȘARBAN a deschis ședința cu un cuvânt de salut și a comunicat că scopul întrunirii a fost de a discuta și clarifica obiecțiile parvenite asupra Proiectului de Lege cu privire la introducerea pe piață a produselor fitosanitare (număr unic 259/MAIA/2023) și în vederea identificării soluțiilor necesare remedierii neclarităților și selectarea unor propuneri constructive, necesare elaborării cadrului normativ ce reglementează domeniul specificat.

Dna Svetlana NICOLAESCU a menționat despre competențele și temeiul legal al Ministerului Sănătății privind realizarea ordinului.

Astfel, sa decis că, la art. 5, 9, și 10 sintagma „prin ordinul interinstituțional”, expuse în diferite forme de exprimare, va fi substituit cu „de autoritatea publică centrală în domeniul ocrotirii sănătății”.

Semnează:

Digitally signed by Șarban Vasile
Date: 2023.08.22 17:24:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vasile ȘARBAN, Secretar de Stat, Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare

Digitally signed by Nicolaescu Svetlana
Date: 2023.08.22 17:16:36 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Svetlana NICOLAESCU, Secretar general adjunct al
Ministerului, Ministerul Sănătății

Digitally signed by Nani Nadejda
Date: 2023.08.23 09:57:45 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
Ex.: Nadejda Nani, tel. 022 204 993

